

Za Bavarci prideró Grki. Toda tem ni usoda tako ugodna. Takoj v prvem boju jih premagajo Slovenci l. 598.

Slednjič zgrabijo Slovence še Longobardi pod vodstvom Gifulfovimi; a tudi teh so se otresli srečno.

„Pa nevarnejši sovražniki kot ti trije“ — tako piše Trdina — „so bili Obri, ki so dežele Slovencev napali. Gotovo so se oni branili, pa kaj je to pomagalo proti ljudem, ki jih je kot listja in trave na našo zemljo prišlo. Pa slovenski rod ni sam pod jarmom Obrov omagal, temveč tudi Moravci in Čehi so ob enem njegovo težo čutili. Ta služnost, v kateri so Slovenci več kot dvajset let bili, in se dala primerjati goli podložnosti, temveč bila je stiska brez mere, klanje brez prenehe in vničavanje ne le posamnih ljudi, ampak celega naroda. Slovenci so bili poljedelno ljudstvo, ki so polne žitnice imeli. Pa ravno žita so potrebovali Obri, kajti z denarjem in drugimi reči so jih morali zalagati Grki. Tedaj so v dežele naših prednikov pridrli, mastili se ob njih žuljih in grozovitosti počenjali, da poskus jih popisati še senca tega ni, kar se je v resnici godilo. Žito je bilo našim očetom vzeto, odneseno, ali končano; njih ženske trpinčene; njih hčere skrunjene; njih otroci psom za živež metani in oni sami primorani, vse to tiho gledati, ali pa, ako se ustavljajo, nesrečen konec storiti. Leto za letom trpi to mučenje, celo pozimi ostanejo Obri na Slovenskem. — Še je omeniti trpljenja odraslih slovenskih sinov. Oni so morali popustiti stariše in dom in hoditi z Obri vred proti Grkom in drugim narodom bojevat se. Ko je prišel dan bitve, bili so ti mladenči primorani, sami na celo vojsko sovražnikov pasti, ako je pa njihov pogum užugal, ni bilo po zmagi za nje olajšanja. Vse dobičke so Obri zase obdržali. Če so pa bili slovenski mladeniči pri tem napadu nesrečni, potem šele se jim je pridružila truma njih zatiralcev in z njimi bitvo ponovila. Tako se je slovenska kri pretakala takrat za tujo plenaželjnost, pa usoda je hotela, da ni tekla zastonj. V teh bojih si je mladost naših prednikov nabrusila meč, kateri je kmalu sukala proti tistim, ki so k tem bojem morali.“

(Dalje prih.)

Naši dopisi.

Iz Celja. (Jakob Lopan †.) Neizprosna smrt je posegla zopet s krutoj rokoj v naše vrste, pa izbrala si odlično žrtev: prvega urednika „Popotnika“ in prvega nadučitelja in voditelja celjske okoliške šole, Jakoba Lopana, ni več! Dné 13. mal. travna t. l. smo ga spremili ob ogromni udeležbi inteligentnega ljudstva k zadnjemu počitku na celjsko okoliško pokopališče, od koder je prekrasen pogled na savinjsko polje. Ko smo stali ob njegovi jami, ko so nam glasovi žalobne nagrobnice milili tožno srce, ko so trde grude trdo udarjale na njega krsto, tedaj je naš pogled objel to krasno okolico, razgrinjajočo se pred nami v vsej pomladni lepoti in vzbudila se nam je misel, koliko do-brot je sipal mož, ki trd in mrtev zdaj leži v jami, v 22 letih svojega tukajšnjega bivanja

med naše dobro ljudstvo. In spomnili smo se zaslug, ki si jih je kot prvi urednik „Potopnik“ stekel za južno-štajersko učiteljstvo in tedaj nam je z vso težo legla v dušo zavest o bridki izgubi, ki je zadela ves slovenski učiteljski stan.

Porodil se je pokojni Lopan l. 1844. v Braslovčah od kmečkih starišev. Študiral je v Celji, kjer je l. 1862. zvršil jednoletni preparandijski tečaj. Ko je potem služboval na večih krajih, postal je l. 1875 nadučitelj in voditelj na tedaj novo ustanovljeni okoliški trirazrednici v Celji. Tukaj pa je imel precej težko stališče; boriti se mu je bilo na vse strani, kar je preje neizrečeno delavnega in za vse pojave zanimajočega se moža končno iz javnosti prepodilo popolnoma v zasebno življenje. O njegovi marljivosti govori obilica uradnih in različnih društvenih priznanic.

Največja zasluga Lopanova za slovensko učiteljstvo in za novodobno šolo na spodnjem Štajerskem pa je, da je ob ustanovitvi „Potopnika“ prevzel uredništvo, kateri posel je opravljal skoro 2 leti. Spretno però in dobro poznanje zakonov ga je usposobilo za ta posel in je tudi častno izvršil svojo zadačo.

V svojem vedenju je bil Lopan skromen in pred vsem jako kolegijalen. Dvakrat je bil član okrajnega šolskega sveta.

Tako smo v kolikor možno najkrajših potezah orisali njegovo življenje; seveda se pri tem mnogih stranih niti dotakniti nismo mogli. Ali naj toliko zadostuje: saj njegovo ime itak ne premine, ker je tako tesno zvezano z zgodovino štajerskega slovenskega učiteljstva.

Naj v miru počiva!

J. Sch.

Vestnik.

Cesar Franc Jožefova ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gospod Svitoslav Knific, učitelj na Trsteniku, 1⁸⁰ gld.

Učiteljski konvikt: G. Svitoslav Knific, učitelj na Trsteniku 2⁴⁰ K; g. Fran Kovač, učitelj v Zatični, nabral pri pogrebu rajnega nadučitelja Josipa Korbana v Št. Vidu med učiteljstvom litijskega okraja 13⁶⁰ K.

Vabilo. Kranjsko učiteljsko društvo boče imelo v četrtek dne 6. vel. travna ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju v Št. Juriji svoje glavno zborovanje. Razven običajnih točk je na dnevnem redu tudi poročilo gg. L. Jelenca in D. Česnika „Kako naj učiteljstvo kranjskega okraja proslavlja 50letnico vladanja Njega Veličanstva cesarja Franciška Jožefa I.?” ter poseben referat g. D. Benedika „Kako naj si učitelj pridobiva ugled med ljudstvom?“

K obilni udeležbi vabi najuljudneje

odbor.

Katoliška duhovščina na Bavarskem si snuje tudi svojo denarno zadrugo. To vest prinaša dunajska „Reichspost“ z dne 22. mal. travna. Takó smemo trditi, da učiteljska denarna zadruga ni nikaka utopija.

Učitelji-kandidatje so dobili pri zadnjih državnoborskih volitvah glasov: na Dunaji Katschinka 520 (voljeni Strohbach 2926), Bruhns 1216 (Gregorič 2818), Tomanek 233 (Schneider 6971), Hohensinner in Rehling 1551 oziroma 830 (Liechtenstein 8081); na Češkem E. Arnolg 87 (Glöckner 113), Sokol 1568 (nasprotni kandidat le 212). Število glasov, ki jih je dobil Drexel in pa klerikalni učitelj Thurnher, nam ni znano.

Šolska kopališča. V Berlinu je že 7 mestnih šol s kopališči za šolarje. — Kakor čujemo, namerava tudi občinski svet ljubljanski napraviti na mestnih šolah kopališča za učenje.

*) Odbor „Slovenskega učiteljskega društva“ se namerava obrniti do vseh okrajnih učiteljskih društev s prošnjo, da bi blagovolila ista v proslavo plodonosnega 50letnega vladanja našega presvetlega cesarja prirediti po jedno veselico v korist „Cesar Franc Jožefovi ustanovi za učiteljske sirote na Kranjskem.“ Prosimo, da bi sl. odbor, oziroma p. i. gg. poročevalca blagovolila uvaževati ta nasvet. Uredn.